

کي محبوسه

مؤلف، مقصدلری شوورتله اتیان ایدر:

۱- «عنائی تورک لرندن یشتن ارباب کال و معارف ژمعه سندن» «مسکرتنه اریزان ذواندن اچری بر نده سنک تصحراً ترجمه آله الیه» ۲- فضل و کمال یرنه دلالت ایدر که اساسی «مؤلفاتی یازمق» ۳- «بالموم معارف منتسب لری ایلهمؤلفات عثانییه بیلمک ایستنه سائرمانلره یومؤلفات فهرستک برسمق» «علی طریق الاحتصاص اثبات و اثباته واسطه اولمق» ۴- «نظره ذک و عالیجناب اولان یوم قوم کره برطاف غم شکراناک اسناد ایتک ایستد کتاری یا کاشک و غرضلی فکر و تنقیری رواج تک» بناء علیه عنائی مؤلف لری بر اثر کتایی *œuvre bibliographique* اولقدن زیاده بر فهرست répertoir در .

برنجی جلد، مؤلفک مقاصدینه تماماً نائل اولدینه دلالت ایدر. بناء علیه شایان شکر اندر. یوجهله اثرک «معارف عمومی نظارت جلیلی» طرفندن طبیعت همت یورولشدنر.

اثرک الک بویوک قیمتی، علمی ماضی مزری ذهنی تاریخیمز ایچون یا یله جق هر تیغ شعبه سندن هیت عمومی سندن، مدقارلرک معنا برهریر، بر فهرست اولسیدر. آتی بهر حال، دهامدیر بویوک ایچون، ماضین قوت آتی، اولمق واسطه یومؤتسیله، ملکتک ناقص و کرک کامل سجه لرلی تدقیق ایدرک اوکا قایل اولدنی استعدادی ویرمک، ودها طوغریسی حائر اولدنی استعدادی توقض و کندنیسی یاشاده جق و اخلاقی یا شاندیر برقی صورتده نیه ایدیرمک لازمدیر. یوشال یونی بولنی ایچون، دور دور و قسّم قسم دکامل یاتیرله تاریخ ساحسی دوله ایدرک یکه ییتندن، اثرلرله تنبع ایتک، وصوره، و اوروپا ک شرتده و اسباتک غریبده، بر عنائی غل مالکانه سی وجود کنیرمک، بالخاصه ملی وارلرک ادا ماسی حوضده، ایزمدیر. یونی یزه تأمین ایدرک یکه واسطه، غربی تیغ ایلهمراه اوله جق شرعی نقضدر. عدلک، بالخاصه بزم ایچون، اجتماعی قسده هراقیبه بر خصوصیت عرض ایدن برتبات کی، بوضو، یوهوا، یوطور ارق تأثیرله، طوغش، یویوکک شاشلشنر، بر سیری اولسیدر. وارلری طبیعدر. یونک بمادی ایتاق ماضین آله جف، هرشیه بر سلطان غنان تحاسی اوراجمز. ایتاق اوزمان تقلید دورندن قوریلوب افعال و حرکانه کندنی عزم و ادا ماسدن شتله ویرن برکسیه جساتر یله آتی بهر هاند ایتیله قاجاق و یولوزه دها قوت و اطمان ایل یورومش اوله جف.

معافیة محرم «هیئات عمومی سی اعتباریه یو یویکایک طبیعت موقیّت حاصل اولدندن صورکه بر ایکي مؤلف انتخاب ایدرک وارلری ختنده الدن کلپلین تدقیقی یا یقین قصل و اطراف لری برتر جمحال یازمق» نیتده اولدنی سوله یور.

بعض مؤلفرک تاریخ ولادت و یار تحالری یازلشن اولدنی کی اثرلرینک السنه نلندن هانکیسه محرم

یونلنده ده اشارت ایدلماشدنر. یو، کتاب مأخذ لرندک نقصانن منبعده، ظن ایدرم. اسلوبده مطلوب درجه ده وضوح و سلامت یوفدر. یوده محرک «آثار مبرهنه بر رسمتک جن عیارلری دکشیدر که لزوم کوریمک بعض یازجه لرلی عیناً نقل» ایتسندن ایلری کلدشدر.

مصطفی ناس

اختلاله قدر روسیه

— ۱ —

روسیده مفکرلر صنفی

و «نیپلیزم» [*]

هرکس روس نیپلیستلرندن بحث ایدر. فقط کیسه حقیقی نیپلیستلرک نه اولدنی ییمز. بر چو فلرینک روس نیپلیزمی ختنده کفر لری غرته مقاله لرندن، اکثراً روسیه یی هیچ طائیان محررک دهنشلی رومانلرندن، سئما سئله نلنن حصوله کلدشدر. یو کیلر نظر ندن نیپلیست، آئنده یوبه، آتشین کوزلی، قیه کولسکی برکنج آدم، یاخود کسک ساحلی، صوغوق قانی برکنج قیزدر. اورپاده دارالفنون شله لرند، مثلاً (قاریه لایان) ده روس طلیوطا لایته تحاس ایدنلر نیپلیزم ختنده دها صریح بر فکر ایدنه ییلرلر: فقط یو معلومانلری به سطلحدر. اون «نیپلیزم» کله سنک منشأ یل اسکیدر. اون طوغزنجی عصر ایدلرند یو گه یه بر روس رومانلرند تصادف ایدیلور. فقط اوزمانکی معناسی یو کونکینک عینی دکلدز. صولک معناسی، مشهور روس رومانچیس (نورغنه ف) اوزغنه فک *Peres et enfants* روماننده ک ایک شخص طرفندن ییلشدر. (نورغنه ف) ک قهرمانلریه کوره «نیپلیست» یوچر آرم، اوکند آکله ن، نفدر معتبر اولورسه اولسون هیچ برهره نیسی سوزله قبول ایتیمز بر آدامدر.

«ز فائده لی عد ایتدیمز شیلره کوره حرکت ایدر. یو زمانه الک فائده لی اثر انکاردر» زده انکار ایدیوز.»

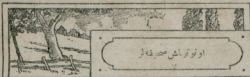
یوشدن مقصد انکار ایچون انکار دکلدز. (نورغنه ف) ک قهرمانلریه کوره «اورتاکر تیزلرک ایچون» انکار ایزمدر. اولنر، اسارت زمانده روس جیتک حیاته دختینه اساس تشکیل ایدن یونون اسکی باطل اعتدالری انکار ایدیوزلر.

یو جیتک الک مهم تملرندن بری قایردنچی قه تشیزیم ایدی. نیپلیستلر اولا یو اعاد کله علنه یورویورلر. مقصدن مؤلف رند مع التفسیک اعتدال (یشارف) حررلرند (دوربول)، (تدویش و نسکی) بالخاصه یوجاده ده تیز ایتشدر. بونیه تشیزیم برینه، متبیطیعاً ییقل اوزرته مؤسس بر حیات و انسان تلقیسی

[۱] سابق دو معاضاتندن (غرغور آکله نسکی) ک *La Russie moderne* نامنده کی ایزندن اقتباس

وضع ایتشدر. روس کنج لری، قارل نوغت، بوختنر، مره لشت، اوکوست قوت، میل اچکی عاقلرک اثرلری تدقیقه تشویق ایتشدر. یشارف دیوزکه «علمانه لایق اولان پاکلر طبیعی و روحی علمدر...» پاکلر طبیعی علمدر ذهنی انکشاف ایتدیرمه ییلر، «کلهار، خیالری زوال بولور پاکلر واقعله قایلر» شعورلو و منتد بر شخصیه الک فائده لی واقع لری بیلمکدر. ذهنی نییه ایدن، حادله ک تحلیلدر، مجرد فلسفه نظر لری دکلدز.

اون طوغزنجی عصر صوکاریه دوغری نیپلیزمک الک اساسی ادعایری یوشدن عبارتدی. کورویورک مقصد «علی الاطلاق بر انکار» دکل، اسک ایلرک واسکی اولنلرک برینه طبیعتک علمدر سندن تدقیق ایتکدن عبارتدر. او دوردده حصوله کتن ایتاقی تحو اک یو کفرلر داخلنده انعکاس ایتدیک کورویورک یوزمانده دریمکک اصولی ساریمیشدی. یکی برطاف بورژوازی عصر لری، اسک اریستو قراسی ک برینه قائم اولوردی، منور، ذوق صافی، فیلسوف، اسکی ایدرادلر برینه، اسک نظریه ک اعتراض ایتاقی مفکر پوزژووالر کچدی. یوجاده، یویوک اختلاله اول فراسنده جریان ایدن حادته ک عیندر، اوراده ده یکی بورژوازی کفر لری اسک ایدراده دشورمش، اسانلری یوسایدنلر قورنارشدی روس نیپلیزمی، پوزژووالر دکلدز، فردی حریر تحدید ایدن هرشیه قارشى اعلان حربی اولدی. عین زمانده، روسیه یویوک سئما به دارلرک ترقی و انکشاف یاسیسنده روسیه ده تجارت حیاته کیرن سربس رقابت اولنلرک بات لنده انکسکی ماسه یاسیسنده (چ، زیت و سکی) «انسالک فوئده هیچ برتر کوره میز» دیوزر (یشارف) ده فردجاک نظریه «خودیتلک» نامی ویرمک دیوزرک: «خودیتلک» لایق درجه ده آکاشیلرسه شخصتک نام بر حریر عبوری سی فوضیکل افلاسی، در، قوه یوتون «غایبارک، غایجانانه غیرتک اورتادن قانده سی دیز دکلدز.» «نیپلیزم مفکوره لرینک طلیوزی، اقتصادی اسوالره صیق بر صورتده هر یولدر، اقتصادلرک حیات و انسانلرک طلیفه سی ختنده نقطه نظر لری ده یون ایت ایدیوزر.» (نورغنه ف) روماننده ک قهرمانلرند بری، یشارف، «حیات» آلتیدر، انسان ده یونلنده جالیشا بر عملدرن دیوزر. برومان قهرمانلک حقیق برنونه سی اولر (یشارف) ده: «ای برکیا کر شراعدن یکر کر ده فائده لیدر» دیوزر. یونظه، اسک کد اصلتک قافالری، سو، استعبارلری، و جهالتی چیرکینلکی اورت «بدیای» جلانه قاشلری برتر انجیا اعتراض تشکیل ایدیوزر. «جلانه قاشلری معاصرلری «متصل سی» سوزورکلمک ایتدیلر نیپلیستلرک یوغری روسیه ک الک عاجل احتیاجلری دوغو یوردی. قریم مجاریسی، ایهالی مملکتک وسفاتی، کرپلکی کوستردی «یویوک اصلاح» دورمی یویوک مساحی استنزام ایتدیک

آنام

عکس سدا»

موسمک صبح فسخه دارنده ،
 کجمنک سایه زار تازنده ،
 عمریک هردم مسارنده ،
 هردم شوق و اغیرازنده ،
 کواکب حال بیترازانده
 آنارم ، سودیکم ، سنی آنارم !
 کجه وقف سکون اولور دیا ،
 برسان بلوغ اولور پیدایا ،
 متکلم کی بوتون اشیا ...
 دردهن عکس ایند اوطااتی صدا
 دله وردیکه میل خن و بگا
 آنارم ، سودیکم ، سنی آنارم !
 اوسکوت شایق مآئیدور ؟
 خلقتک یالسان حیات میدور ؟
 کیزل سوادارک ملال میدور ؟
 حسک برزبان لال میدور ؟
 دیریکه عکس افغانل میدور
 آنارم ، سودیکم ، سنی آنارم !
 شومز رکش ستون برانوار
 کتوپوتن جایینه شعله نثار
 اولیور موج موج لرز زشدار ،
 اونده مضمر معانی ایکار
 ایدییور نامکی بک تکرار .
 آنارم ، سودیکم ، سنی آنارم !
 اوسیه سایه لرله عکس جنبال
 ساحاک حسنی ایدر اکان ؛
 بو عاسن ، پونورلر ، بوظلال
 روحه وردیکه وسعت آمال
 اولورم یاده چشمکی بیا ،
 آنارم ، سودیکم ، سنی آنارم !
 آنارم حاصلی سنی هرآن ،
 سنیای مونس دلجو وجدان ،
 سنیای نوردیده ، نشو و جان ،
 سنیای مقصد حیات جانان ...
 زبرو بالا یی بآ اولوب نکران
 آنارم ، سودیکم ، سنی آنارم !

تنگار پات عثمان

وسمئ نك فوخته برودجه تشكىل ايدییور . كيفه ده ك
 طلمكه معشوق اوزرینه بايلان ايستانقنلر كوسترپور ك
 بر چوقلری يك ايمكدن بيله صرف نظر اتمكه
 چالشيورلر! سقات واجقك سايه اعمار ايدن
 طلمكه عددي ده آزدكلدر . بو شرطلر اينجه ،
 دارالفنون كنسلكك سوساييلت فرقلره خواهشه
 منسوب اوله لرينه تعجب ايديله من .

روس كنسلكچي آراسته سوساييلت فكرلرك
 رواج يولسته ديكر ريسبيده - آلمان هررلرندن
 قارل فون تسكې بيان اينديكي وجهات روسيه نك داخلي
 جايانده اجني سرمايه لرنيك اويانديني مهم رولدر .
 ديكر طرفدن استبدادي بيقيمه چالشان وپو اييش
 ايجون لزوي تمدن قوتل اويان متفكرلر ، باشقه برلره
 معاونت آرايورلر . روسيه ده بورژواز دموقراسي
 غايت اهميتسز اولديندن بومعان قوت يالكر عمليه
 آراسته بولونه بيليور . بومتقي اله ايتك ايسته ني
 متفكرلر ، سوساييلت فكرياتي قوله مجبور اوليورلر .
 معمايه بوتون روس متفكرلر سوساييلت
 دكلدر . سوساييلستلر متفكرلر متفكرلر الكدموقراسي
 قسني تشكىل ايدییور . لك بويوك قسم (معلملر ،
 اوقوتلر ، مهندسلر الخ .) ده ازياده بورژوازي
 حرشپورلارننه ، رادشالارلر مرپولدر .
 متفكرلر عمليه صنفه التحاق و سوساييلستلرك
 عمدلرني قبول اتمكلر . برابر بوحر كنده بندن ده
 برشي علاوه ايدییورلر . علاوه ايديلن بوئي يالحا شه
 اختلال حر كترانده ، «بيله ريمق» طر زنده كورنيور .
 روسيه ده سياسي حر كترله اصول اتخاذا ايديلن سياسي
 پييله ريمه (مذروور) متفكرلرك فكرياتندن دوغمشدر .
 اوانلر ، استحصاليه دوغريند دوغرييه اشتراك
 اتمك دكلرندن ، اقتصادي مفاظيره مينايع اولادقلرندن ،
 كندريله اجتماعي كل آراسته ده ، برابر حسي
 اتمك دكلرندن جمعيه كندري شخصيتلرله مقاومت برارزنه ،
 اجتماعي حياكم حادثلرني طبعييك مادي قوتلرندن
 حاصل اوله برتيجيه اولفندن زياته شخصيتك تجليلي
 سورنده نلق اتمكه اوغراشيورلر . بوتون دولاي
 متفكرلر ، بر شخصي ويا بر قسم اشخاصي اوزتادن
 قائل بربليجه برحكومت طرزي ده كندريله پييله طن
 ايدییورلر . حكومت اداره سنده ، مختلف صنفلرك
 اجتماعندن حصوله كلن بر قوتلن زياته ، فردلرك ،
 شخصلرك برتركيئي كورويورلر . بوتون دولاي «فردى
 اخافه» وپوكا اهتمام ايند «فداي نفس» طر زلري سياسي
 اجرا اصولي عبد ايديليور .

اسانلرك «ديعات» ايله مشغول اوله جق زمانلري
 قانادي . البته ده ، ساجلرده ، ملورلره كورولون
 لايدي يه كنجيه . نيپيلستارده كورولون و بر چوق
 «منور» لرني تعجب ايديلن بوقايات ديپايغنجيله ،
 بدبي آريستوتراغنجيله قارشي دوقيدلرني نغرك خاخرده
 ميناغعلل برصورنده تظا هرندر .

روسيه ده نيپيليزم اسانلرنيك نوسني متفكر
 كنسلكك تشكىل ايدور . اون دوقوزنجي عصر اورناتاريه
 دوغري ، ايلري كيدن متفكرلر آراسته يالحا شه
 اساييلزاده واردي . برنجي آلكساندر زمانده
 بايلانلار اختلال حر كتنك باشنده كنج آريستوقرانلر ،
 زلالق ، شاپتار كورلويورد . بونلرك اكرتسي ۱۶
 كانون اول ۱۸۲۵ و قه سنده حكومت طرفندن قتل
 ايديلدر . اون دوقوزنجي عصر ك صوك سنده زنده
 متفكر روس كنسلكچي تشكيلاي ده كيدلدي . بويوك
 سرمايه مالك اشكاف ، اصل عنصر ريمه يكي رورلر
 عنصر افامه ايندي . و (فاست) نهج اوسدني اوزتادن
 قالديريدي . راهب ، مأمور ، تجار عالمه لرندن حتى
 بولورن بيله متفكرلر يشيكه باشلادي . بو كنجلردن
 بيكر جسي بويوك شهرلره كيدمك دارالفنونلره
 دوامه باشلادي . دارالفنونلره يشين بويوله مظهرني
 بغير تقدير ايديرمك روسيه دى داليني درين اوشودن
 اوياندر يرمه باشلادي . ۱۸۶۰ سنه سي دارالفنون
 قاريلقلىرى قه قنده تدقيقاته مأمور اولان دارالفنون
 معلملرني مرك قوميسيون : روسيه ده دارالفنون
 نوام ايند كنجلر طلمه دكل ، جيتيك مرپيلر يدر . بر
 چوقلرك نظر ندمطلمه ، روسيه ده استغلاك و ايدمك
 تجليليده .

بنامعليه اون دوقوزنجي عصر صوكلرنده ويكرمنجي
 عصر ايندالنده روسيه ده وقوعه كلن نهائيسز طلمه
 غشاشلاري ، روس ملكتك طمطين ايديلن احتياج لرنه
 تايل ايا ييوردي . حكومت دارالفنون كنسلكك
 موقراسيه قايغله سد چكك ايسته دي . بونك
 بون دارالفنون مرسيت ساملرك كريسس متكلدر بر
 ي ؛ اجرتلر تزييد ايديلدي ؛ دارالفنونلر كيرمك
 ستم كنجلردن ياقولره ديپلوماسي طلب اولوندي .
 سله ر كيرمك بيله مشكل برشك سولوندي ...
 غشاپونون بوتدير برشيه بارامادي . دموقراسي
 العلمري يواناي و اواش بوتون متكلنري استيلا ايدوندي .
 بونك اجتماعي صنفه منسوب كنجلر ريمه دموقراي
 كنسلكك قائم اولدي .

روسيه ده بصورتلر تشكىل ايند دارالفنون كنسلكچي
 بول كنجج ؛ قايالارنه بيكانه قانلامادي . بوييله ده
 چومى مختلف اختلال تشكيلايلرنيك تاثيري آتنده
 دي . سوساييلزم جرياني ر متفكر كنسلكك اوززنده
 بولر كنونقو قانلادي . بونك سبيلر يده يك قولاى
 ناه ايديلر .

روس كنسلكك اكرتسي . كرك تشكىل و كرك
 ي وضعتي اعتباريله متفكر بر عمليه صنفه منسوب
 زنيورلردي . دنيا ده روس طلمه سندن هماغتير ، ده
 برطميله بولونماز . آيده (۲۵) روبله (۶۵۰ فرانك)

